

Felix Zimmermann z časopisu Erziehungskunst 1988

Popová hudba a jej pozadie

V puberte sa rozširuje duševný život dieťaťa, a síce z dvoch strán: jednak sa stále viac otvára svetu príčin (kauzalít), teda vzájomnej súvislosti vecí. Duša si potom osvojuje prvé vlastné poznatky. Duševný život sa ale tiež rozširuje akosi nižšie, k prírodným pudom. Mladý človek sa musí pomaly učiť nachádzať rovnováhu v týchto nových prirodzených inštinktoch, a to svojou schopnosťou poznávať, svoje pudy preniknúť poznatkami a v nie poslednom rade im dať správny prejav.

Mladí ľudia si v puberte kladú otázku o svete a mnoho ich aj tuší, kde číha nebezpečenstvo. Z učiteľskej praxe viem, že medzníkom je prelom medzi 13 a 14 rokom, keď sa v rozhovoroch vynárajú rôzne otázky. Z týchto otázok potom konečne vyvstáva celá epocha, keď sú vyžadované rôzne témy: fajčenie alkohol, drogy, sledovanie televízie, internet, časopisy pre teenagerov atď., porovnanie klasickej hudby a pop – musik.

Pri preberaní témy fajčenia, alkoholu a iných drog ide hlavne o osvetu, pretože mnoho ťažkostí týchto tém odpadne, keď títo 14 roční ešte nepocítili dúfajme žiadnu sympatiu k týmto prostriedkom a zlozvykom. Podstatne ťažšie je osvetlenie témy „popová hudba“, pretože veľmi veľa mládeže tohto veku žije intenzívne v tomto svete a dokonca sa u nich čiastočne ukazujú zreteľné symptómy moderných chorobných návykov. Na tomto základe by som sa chcel k tejto téme vyjadriť.

Ako prvé bolo pre mňa ako učiteľa dôležité priviesť samotných žiakov k zážitku, akým spôsobom na nás pôsobí zvuk popovej hudby so svojim typickým tvrdým rytmom a s prevládajúcimi basmi – v porovnaní s klasickou hudbou z rôznych období minulosti.

Epochy a vlastné zážitky, ktoré pri nich žiaci popisovali:

Gregoriánske spevy 9. – 14. stor.

Povznášajúca, nebeská hudba, upokojujúca, je možné ju počuť vo veľkých chrámoch. Prežívame ju mimo seba, skôr niekde zvonku.

Baroková hudba 15.stor. – 1740

Jasná, čistá hudba. Náboženská. Prichádza zvonku.

Klasicizmus 1740 – 1810

Radostná, živá hudba. Človek by najradšej tancoval, hudba prestupuje končatinami.

Romantizmus 1810 – 1910

Zasahuje nás veľmi osobne a vnútorne. Sme jej náladou bezprostredne ovplyvňovaní.

Moderná hudba 20.stor.

Prebúdza, niekedy možno znervózňuje. Prežíva sa v hlave, ale tiež aj mimo nás.

Popová hudba

Človek hudbu vníma akoby v bruchu, má pocit bičovania.

Tieto zážitkové cvičenia predchádzali našej téme, takže potom bolo pre žiakov aspoň trochu možné prehliadnuť, v ktorých duševných oblastiach nás bežná popová hudba oslovuje: v oblasti pudov a inštinktov.

To je tá oblasť, kde sme si najmenej vedomí, a ťažko s tým môžeme niečo robiť, keď v nás pôsobia. Nikde nie sme tak ľahko manipulovateľní, ako v nevedomej oblasti pudov. Ako táto manipulácia ľudského podvedomia vyzerá, by som tu chcel naznačiť na základe krátkej analýzy popovej a rockovej hudby. Vo vlastnom obsahu vyučovania tejto epochy to samozrejme žiakom nie je predkladané týmto spôsobom.

Roku 1951 bol v USA uvedený rock'n'roll so svojim pravidelným rytmom. Po prvý krát bola použitá elektrická gitara. Bill Haley vtedy prorokoval: „Objavili sme novú hudbu, ktorou budú mladí Američania ovládnuť.“ Od roku 1954 nastúpil rock'n'roll s Elvisom Presleym na obrovské víťazné ťaženie celým západným svetom. Je zaujímavé, že samotný Elvis presley vyrástol v puritánskej rodine s obmedzujúcim veľmi prísny morálnym meradlom. Jeho hudba bola teda rebéliou proti tejto prudernej morálke, spoločnosť mala byť šokovaná. Pri koncertoch podfarboval svoje piesne obscénnymi pohybmi a často sa to celé zvrhlo do sexuálnych výstredností. To, čo môžeme vnímať z tohto akrobatického rockového tanca, má v sebe jednak oslobodenie od vonkajšej morálky, ale na druhej strane povstanie primitívnych emócií.

V 60. rokoch začala hlasitosť rockovej a populárnej hudby kontinúálne vzrastať. Hudba sa stávala čím ďalej tým strojovejšie. Skutočné hudobné nástroje, s ktorými sa človek ako bytosť podľa svojho

citu vyjadroval prostredníctvom tónov, už takmer zanikli. Dnes už sú obsluhované len mŕtve nástroje a vyjadrenie tónov sa prenecháva elektrickým aparátom. Rytmická linka (beat) bola úplne odovzdaná automatickému prístroju, ktorý ho samostatne vytvára. Bubeník bol zbavený tiež nudnej práce. Peter Townshand založil hard-rock, takzvaný metal, vďaka počítačovým aplikáciám, v ktorých sa môže naprogramovať určitý rytmus ako muster.

Od roku 1965 prichádzali do rockovej a popovej hudby nové „okultné tendencie“. Je potrebné tieto kulty, ktorých predstavitelia sú napr. The Beatles, Rolling Stones, The MODS, CREAM, Alice Cooper, Jimi Hendrix a ďalší, rozlišovať ako satanské. Mnoho rockových hudobníkov sa nechalo zasvätiť do černomagických kruhov v satanských kultoch. Tu uvádzam niekoľko príkladov:

Mick Jagger (Rolling Stones) bol uvedený do všetkých čiernomagických rituálov sekty „Rád zlatého úsvitu“ pod vplyvom Mariane Faithfull a Anity Pallenberg. Jagger bol označovaný za „osvieteného“ a za „inkarnáciu Lucifera“. Čoskoro na to sa objavili v jeho repertoári piesne s nasledujúcimi názvami: Sympathy for the Devil (Náklonnosť k ďáblu), To their Satanic Majesties (Jeho veličenstvu satanovi), Invocations of my Demon brother (Vzývaní mého dvojníka).

Alice Cooper (občianskym menom Vincent Fournier) sám napísal: „Pred niekoľkými rokmi som navštevoval špiritistické stretnutia. Duch ku mne prehováral. Sľúbil mi a moje kapele slávu, vládu nad muzikou celého sveta a nadbytok peňazí. Ako protislužbu odo mňa požadoval odovzdanie môjho tela, kedykoľvek sa ma tento duch chopí ako svojho vlastníctva. Aby som to urobil, prijal som meno, ktoré mi ON dal.“

Ozzy Osbourne (70. roky až dodnes) sám povedal: „Pre mňa je možné robiť hudbu len pod vplyvom drog. Nikdy som vlastne bez drog neskladal. Zdá sa mi, ako by som bol médium nejakej cudzej sily. Dúfam, že to nie je sila toho, koho sa obávam – satana. Je to taká nadprirodzená sila, ktorá mi našepkáva, keď píšem. Snáď nie je diabolská, ale to ja neviem.“

Elton John raz vysvetľoval, že by žiadnu pieseň nenapísal, ktorá by už nebola zložená v „magickom jazyku“ Nezasvätení jeho textom často nerozumejú.

Mick Jagger: „My stále robíme to, že dirigujeme myslenie a vôľu ľudí.“

Graham Nash: „Popová hudba je komunikačný prostriedok, ktorý určuje myslenie poslucháčov. My muzikanti môžeme svet dirigovať, pretože vzhľadom k našej pozícii máme moc, ktorú k tomu potrebujeme.“

Pôsobenie tohto fenoménu sa ukazuje zreteľne tiež v textoch piesní, napríklad u Beatles v piesni „Revolution Nr.9“

„Christianity will go

It will vanish and shrink.
I needn't argue about that,
I'm right and will be proved go first:
Rock'n'roll or Christianity.“

„Kresťanstvo zanikne
Zmizne a stratí sa.
Nemusím o tom diskutovať,
Mám pravdu a pravda bude dokázaná.
My sme teraz žiadanejší než Ježiš Kristus.
Neviem, čo sa stratí skôr:
Rokenrol alebo kresťanstvo.“

Výzvy k rebelovaniu, konzumu, drogám, satanským kultom, vraždeniu a tak ďalej boli na začiatku skryté v relatívne nedôležitých textoch. Potom boli určité pasáže vzaté späť a prerobené, takže pri počúvaní bolo možné z textu počuť napríklad nasledujúce veci:

„I have got to live for Satan“ (Musím žiť pre Satana. – Led Zeppelin v albume „Starway to Heaven“);
„Start to smoke marijuana“ (Začni huliť trávu.- Queen v albume „Killer“)
„Satan...,Satan...,Satan..., he is god...., he is god...“ (Satan je Boh – Black Oak Arkansas v albume „When Electricity came to Arkansas“).

V sedemdesiatych a v osemdesiatych rokoch boli tieto texty úplne odšifrované a otvorene prekladané. Tiež mnoho kapiel si dávali odpovedujúce mená. Na albumoch sme mohli nájsť všetky čiernomagické a satanistické symboly, aké existujú: Hlava kozla – zvyčajný symbol pre satanových priaznivcov; trojuholník na špici – paródia na svätú trojicu; trojlístok satanistickej trojnosti a magického kruhu čarodejníc; štylizovaný trojlístok; pierko, s ktorým človek podpisuje pakt s diablom, chránený v magickom kruhu; veľké Z – ľudia v satanovom zajatí; kovadlina ašibenica obesenca; oktogram – symbol zničenia a chaosu, keď je všetko porozumenie preč, chaos namiesto harmónie atď.

Príklady názvu kapiel:

Ozzy Osbourne založil „Black Sabbath („Čierna omša“)
Skupina „KISS“ – Kings in Satan Service (Kráľovia v Satanovej službe“)
Skupina „AC/DC“ – Anti-Christ/Death of Christ („Antikrist/smrt Krista“)

Ďalšie príklady piesňových textov:

Skupina „AC/DC“: pieseň „Hell's Bells“

„I'm rolling tunder, pourin'rain.“

I'm coming on like a hurricane.
My lightning's flashing across the sky!
You are taking no prisoners, won't spare no lives.
Nobody's putting up a fight!
I've got my bells, and I'm gonna take you to hell.
I'm gonna getcha!
Satan getcha! Hell's bells, yeah! Hell's bells."

„Rachotím hromami, stekám dažďom.
Letím sem ako hurikán.
Moja žiara oslňuje celú oblohu!
Si iba mladý, ale musíš zomrieť!
Nechcem brať žiadnych väzňov, nechcem šetriť žiadne životy.
Nikto nezaháji boj!
Mám zvony a chcem ťa vziať do pekla.
Dostanem ťa!
Satan Ťa dostane!
Pekelné zvony, jé, pekelné zvony.“

Punková skupina „The Dead Kennedy's /Mŕtvi Kennedyovia): Pieseň „I kill children“ (Zabijem deti)

God told me to skin you alive.
I kill children, I love to see them die.
I kill children and make their mothers cry.
Crush them under my car,
I want to see them scream.
Feed them poison candy
And spoil their Halloween.